

Íslenska 6. bekkur 2021-2022

Kynning á námsgreininni og kennsluáðferðir

Önnin byggist upp á 2-4 vikna lotum þar sem sérstök áhersla er lögð á einn þátt innan íslenskunnar, t.d. málfræðilota eða stafsetningarlota. Leitast verður við að hafa verkefni fjölbreytt og áhugavekjandi. Börnin læra um íslenska tungu með umræðum og lestri, læra stafsetningu, málfræði, ljóð og bókmenntir. Áhersla er lögð á lestur og ritun við úrvinnslu verkefna auk þess sem framsagnarkennsla er stöðug alla önnina þar sem nemendur kynna þau verkefni sem þeir vinna. Unnið verður að því að efla orðaforða nemenda jafnt og þétt með umræðum um ný orð og orðavinnu ýmis konar. Komið verður til mótis við þarfir fjölbreytts nemendahóps eins og kostur er.

Í 6. bekk læra börnin til að mynda dýpri aðriði innan málfræðinnar, svo sem um stofn orða, um fornöfn, beina og óbeina ræðu, um margræðni orða og ýmislegt um málfar og notkun málsins.

Í stafsetningu er komið að frekari reglum um einfaldan og tvöfaldan samhljóða, fleiri reglur um n/nn í endingum orða bætast við og frekari greinarmerkjareglur.

Í ljóðum er unnið með ýmis konar ljóð og hugtök þeim tengd kynnt, svo sem rím, hrynjandi, braglína og fleira.

Í bókmenntum lesum við til dæmis Benjamín Dúfu og gerum verkefni og skoðum bókmenntafræðileg hugtök í tengslum við hana. Í upphafi vetrar er bókin Rigning í Osló samlesin og efni hennar rætt. Síðar lesum við bókina Arfurinn og ef til vill fleiri skemmtilegar bækur.

Í nýrri námskrá er mikið horft til framsagnarþjálfunar og munu börnin reglulega þurfa að tjá sig fyrir bekkinn með það að leiðarljósi.

Í hverri lotu verður byrjað á kveikju eða umræðum um það efni sem liggur fyrir og komist að því hvað nemendur kunna og hvar þeir þurfa að bæta sig. Markmið lotunnar verða kynnt fyrir nemendum og þau hæfniviðmið sem nemendur eiga að uppfylla þegar lotunni er lokið. Kennari verður með innlögn, nemendur vinna hópverkefni og einstaklingsverkefni og taka þátt í umræðum. Í lok hverrar lotu verður mat sem byggist ýmist á mati kennara, sjálfsmati, námsmatsverkefnum eða könnunum eða blöndu af þessu. Foreldrar fá aðgang að mati á Mentor og ætti mat að nýtast foreldrum og nemendum til að styrkja og styðja við námið.

Námsáætlun

Íslenska 6. bekkur 2021 - 2022

	Kennsluáætlun	Aðferðir og fyrirkomulag	Hæfniviðmið
Ágúst - september	-Lestur og lesskilningur í <i>Rigning í Osló, Arfinum og Smelli 2</i> -Upprifjun málfræðiatríða. - <i>Málrækt 3</i> (setningar, málsgreinar, greinarmerki, bein og óbein ræða)	Námið og markmið þess kynnt. Nemendur setja sér markmið og vinna að þeim. Samlestur, einstaklings- og paravinna. Vinnubækur og verklegar æfingar. Nemendur þjálfast í gerð útdráttar þar sem aðalatriði texta koma fram. Tekið leiðsögn og uppbyggilegri gagnrýni á jákvæðan hátt.	-Aflað upplýsinga úr bókum og fjölbreyttu rafrænu efni, unnið úr þeim og nýtt við lausn verkefna. -Hlustað af athygli og beitt þekkingu sinni og reynslu til að skilja það sem sagt er og greint frá aðalatriðum.
Október	-Lestur og lesskilningur í <i>Smelli 2</i> og <i>Orðspor 2</i> , kafli 2. -Ritun. Unnið með þau hugtök og greinarmerki sem þau hafa lært.	Ritun, sköpun og þjálfun í að beita nýjum reglum. Nemendur fá að flytja verkefni sín fyrir bekkjarfélaga. Markmið með ritun og framsögn miðast að því að nemendur geri sér	-Valið textategund, skipulagt og orðað texta, svo sem sögur, frásagnir, lýsingar og fyrirmæli á þann hátt sem hæfir tilefni. . -Tjáð sig skýrt og áheyrilega og gert

	-Framsögn. -Stafsetning: Steins-reglan og upprifjun á reglum um einfaldan og tvöfaldan samljóða (Páll/Hallur reglan, missti reglan (stofn so.) og þykkt reglan (stofn lo.).	grein fyrir styrkleikum sínum með því markmiði að efla og byggja upp sjálfsmynd.	sér grein fyrir gildi góðrar framsagnar. -Hlustað af athygli og beitt þekkingu sinni og reynslu til að skilja það sem sagt er og greint frá aðalatriðum.
	-Röksemdir og ályktanir (<i>Orðspor 2</i> , kafli 3).	Skapandi og gagnrýnin hugsun þjálfuð.	
Nóvember	- Framsögn: rök með og á móti. (ræðumennska). -Málfræði: áhersla á fallbeygingu (<i>Málrækt 3</i> , 33-42) -Stafsetning: upprifjun j reglna og y reglna (hljóðskipti t.d.). Reglur um stóran og lítinn staf einnig rifjaðar upp. -Myndasögur, Persónusköpun og sögusvið. Kafli 4 í <i>Orðspor 2</i> .	Nemendur læra að hlusta eftir rökum og upplýsingum í samræðum og byggja upp röksemdafærslu. Læra að taka tillit til ólíkra sjónarmiða. Farið yfir markmið nemenda og hvernig gengur að vinna að þeim. Nemandi skal koma auga á styrkleika sína og hvernig hann getur nýtt þá í námi.	-Beitt helstu atriðum stafsetningar og greinamerkjasetningar og hefur náð valdi á þeim - Tjáð sig skýrt og áheyrilega og gert sér grein fyrir gildi góðrar framsagnar.
Desember	-Jólaleikrit æft -Ritun og frjáls ljóðagerð -Fyrri ljóðalota: Kafli 5 í <i>Orðspor 2</i> og ýmis verkefni og flutningur ljóða. Ljóð - ljóðstafir - rím - hrynjandi - líkingar	Samvinna og sjálfstæði þjálfað með leikritavinnu og framkomu.	-Tjáð sig skýrt og áheyrilega og gert sér grein fyrir gildi góðrar framsagnar.
Janúar-febrúar	<i>Málrækt 3</i> (33-56 og svo 59-68) Persónufornöfn, fallorð, sagnorð, lýsingarorð. -Stafsetning: lýsingarorð mynduð af sagorðum (kanna-könnun).	Ljóð notuð til að tjá hugsanir og skoðanir og sköpunarkraftur nemenda virkjaður. Kennarar og nemendur ræða um til hvers er ætlast í námi og nemendur skoða með sjálfsmati hvort þeir hagi námi sínu í samræmi við það.	-Áttað sig á hvernig orðaforðinn skiptist í sagnorð, fallorð og óbeygjanleg orð og greint hlutverk og helstu einkenni þeirra. -Beitt nokkrum hugtökum til að fjalla um form og innihald ljóða, svo sem rím, ljóðstafir, hrynjandi, líkingar og boðskap.
Mars	-Lesskilningur: <i>Benjamín Dúfa</i> . -Benjamín Dúfa	Tjáning, gagnrýnin hugsun og nýting upplýsinga þjálfuð með ýmsum verkefnum er tengjast bókinni. Einstaklings- og hópavinna.	-Greint nokkur frásagnarform bókmennta og beitt fáeinum bókmenntafræðilegum hugtökum til að efla skilning, svo sem tíma, sjónarhorni, sögusviði og boðskap.
Apríl	-Orðtök og málshættir (<i>Málrækt 3</i> , 72-78). -Stafsetning: Hv, kv reglan. -Saga tungumála í <i>Orðspor 2</i> , kafla 6.	Hæfni nemenda til að nýta margvíslega miðla í þekkingarleit æfð. Nemendur vinna rafræn verkefni og æfa sig í að nota upplýsingar á ábyrgan, skapandi og gagnrýninn hátt.	-Nýtt sér kunnáttu og fænri til að fletta upp orðum í orðabókum og öðrum gagnabrunnum um mál.
Mái- júní	Málfræði: Upprifjun á því sem kennt hefur verið auk kynningar á fleiri fornafnaflokkum. <i>Málrækt 3</i> bls 78-98). -Stofn orða (<i>Orðspor 2</i>)	Ljóð notuð til að tjá hugsanir og skoðanir og sköpunarkraftur nemenda virkjaður.	-Notað allríkulegan orðaforða í ræðu og riti, gert sér grein fyrir margræðni orða og nýtt sér málfræðikunnáttu sína við orðmyndun, tal og ritun.

Grunnþættir menntunar

Læsi

Að nemendur læri að lesa fjölbreyttan texta sem stuðlar að auknum orðaforða þeirra og málskilningi, bæði úr bókum, af netinu og einnig þeirra eigin texta (skáldskap og það sem er unnið upp úr heimildum).

Sköpun

Að nemendur nái að tileinka sér mismunandi texta og frásagnarform og geti beitt þeim við eigin textasmíð, hvort sem um er að ræða sögur eða ljóð.

Að nemendur geti unnið með samþættingu mynda (jafnt eigin sem annarra) og texta.

Jafnrétti

Að nemendur geti þroskast á eigin forsendum og fái tækifæri til að rækta hæfileika sína með verkefnum við hæfi hvers og eins.

Heilbrigði og velferð

Kennarar reyna eftir fremsta megni að taka mið af þörfum hvers og eins nemanda, skapa jákvætt andrúmsloft í skólanum og stuðla að ánægjulegu íslenskunámi.

Nemendur fá verkefni sem reyna á virk samskipti og skapandi hópvinnu. Einnig fá nemendur tækifæri til að rækta hæfileika sína og þroskast á eigin forsendum án fordóma. Áhersla verður lögð á að nemendur fái námsefni og kennslu við hæfi auk tækifæra til þess að velja sér verkefni eftir áhugasviði og beita lausnamiðuðum vinnubrögðum. Nemendur fá þjálfun í að tjá sig á einfaldan hátt um viðfangsefni sitt, nota hugtök sem tengjast því hverju sinni og lesa í umhverfi sitt á gagnrýnin hátt.

Námsmat

Nemendur fá lokaekunn í bókstöfum í íslensku. Lokaeikunn byggir á hæfnikorti nemandans. Verkefni nemenda eru metin með "framúrskarandi", "hæfni náð", "á réttri leið" o.fl. Litakóðun hæfniflisa á hæfnikorti nemanda gerir foreldrum og nemendum auðveldar að sjá hvort námið gangi vel. Þannig merkir grænn litur til að mynda að hæfni sé náð.

Hlutverk og vinnulag nemandans

Samskipti	Einkunnarorð skólans, virðing, ábyrgð og vellíðan eru höfð að leiðarljósi. Samskipti skulu einkennast af gagnkvæmri virðingu og tillitssemi.
Mæting	Nemendur bera ábyrgð á að mæta stundvíslega í tíma.
Virgni í tímum	Áhersla lögð á að nemendur öðlist hæfni til að geta unnið sjálfstætt, í samstarfi við aðra og undir leiðsögn.
Skil á verkefnum - sein skil	Heimavinnu skal skilað á réttum tíma. Heimavinna er afhent á þriðjudögum og henni skal skilað í síðasta lagi viku síðar.
Ritstuldur	Við heimildavinnu er mikilvægt að fara eftir settum reglum um höfundarrétt, heimildavinnu og -skráningu.
Ábending um hjálpargögn fyrir nemendur	Ýmsar gagnlegar vefsíður. Kennsluforrit á nams.is , midbjorg.nams.is , bin.is (beygingarlýsing), snara.is , arnastofnun.is . Orðabækur, stafsetningarorðabækur og aðrar handbækur.

Skyldur nemenda	Lögð er áhersla á að nemendur leggi sig fram um að vera virkir þátttakendur í skólastarfinu og eiga jákvæð samskipti við aðra.
Skyldur kennara	Kennari leitast við að byggja upp jákvæða sjálfsmynd nemenda. Lögð er áhersla á einstaklingsmiðað nám þar sem boðið er upp á fjölbreytta náms- og kennsluhætti.
Stoðþjónusta nemenda	Áætlun um stoðþjónustu unnin með sérkennara.

VIÐMIÐ ÚR NÁMSKRÁ

Sel - íslenska 6. bekkur - Talað mál, hlustun og áhorf

- Tjáð sig skýrt og áheyrilega og gert sér grein fyrir gildi góðrar framsagnar.
- Hlustað af athygli og beitt þekkingu sinni og reynslu til að skilja það sem sagt er og greint frá aðalatriðum.

Sel - íslenska 6. bekkur - Lestur og bókmenntir

- Beitt nokkrum hugtökum til að fjalla um form og innihald ljóða, svo sem rím, ljóðstafi, hrynjandi, líkingar og boðskap.
- Aflað upplýsinga úr bókum og fjölbreyttu rafrænu efni, unnið úr þeim og nýtt við lausn verkefna, lagt nokkurt mat á gildi og trúverðugleika upplýsinga.
- Greint nokkur frásagnarform bókmennta og beitt fáeinum bókmenntafræðilegum hugtökum til að efla skilning, svo sem tíma, sjónarhorni, sögusviði og boðskap.

Sel - íslenska 6. bekkur - Ritun

- Valið textategund, skipulagt og orðað texta, svo sem sögur, frásagnir, lýsingar og fyrirmæli, á þann hátt sem hæfir tilefni.
- Skrifað texta í tölvu og beitt nokkrum aðgerðum í ritvinnslu. Vísað til heimilda.
- Beitt helstu atriðum stafsetningar og greinamerkjasetningar og hefur náð valdi á þeim.

Sel - íslenska 6. bekkur - Málfræði

- Notað allríkulegan orðaforða í ræðu og riti, gert sér grein fyrir margræðni orða og nýtt sér málfræðikunnáttu sína við orðmyndun, tal og ritun.
- Áttað sig á hvernig orðaforðinn skiptist í sagnorð, fallorð og óbeygjanleg orð og greint hlutverk og helstu einkenni þeirra.
- Nýtt sér kunnáttu og færni til að fletta upp orðum í orðabókum og öðrum gagnabrunnum um mál.

Sel - íslenska 6. bekkur - Skapandi og gagnrýnin

hugsun

- Verið mjög skapandi við vinnu og lausn verkefna.
- Greint mjög vel milli staðreynda og skoðana og jafnan virt skoðanir annarra.

Sel - íslenska 6. bekkur - Sjálfstæði og

samvinna

- Jafnan tekið tillit til annarra, verið mjög virk/-ur í hópastarfi og lagt sitt af mörkum á uppbyggilegan hátt.
- Unnið mjög vel eftir fyrirmælum, farið eftir leiðsögn á jákvæðan hátt og unnið mjög sjálfstætt.

Sel - íslenska 6. bekkur - Nýting miðla og

upplýsinga

- Af öryggi leitað og unnið úr upplýsingum, miðlað þeim til annarra og sýnt góða ábyrgð í meðferð þeirra.

Sel - íslenska 6. bekkur - Ábyrgð og mat á eigin

námi

- Af öryggi metið námið og sett sér skýr markmið. Nýtt tímann mjög vel og lagt sig fram við námið af alúð.